

U HNK-u Zagreb otvorena izložba o povijesti nacionalnog kazališta

14.10.2015. 15:12

ZAGREB, 14. listopada 2015. (Hina) - Zgrada Hrvatskog narodnog kazališta (HNK) u Zagrebu na nekadašnjem Sveučilišnom trgu, danas Trgu maršala Tita 15, otvorena je prije točno 120 godina, 14. listopada 1895., a važna obljetnica tog značajnog događaja za hrvatsku kulturu i nacionalnu baštinu obilježena je u srijedu u HNK-u Zagreb otvorenjem izložbe o povijesti njezina nastanka i gradnje.

"Otvorenjem zgrade na ondašnjoj gradskoj periferiji, tada smatranoj provincijom koja je danas u samome središtu grada, na neki je način započela jedna nova era ne samo hrvatskog kazališta nego, usudila bih se reći, i hrvatske kulture", kazala je intendantica HNK-a Zagreb Dubravka Vrgoč otvarajući izložbu.

"HNK Zagreb danas broji 120 godina, stotine glumaca, tisuće predstava, 40 intendanata i jedno vrijeme započeto 14. listopada 1895. koje je uvelo jedno novo, moderno glumište koje je uspjelo preživjeti sve ove godine", kazala je Vrgoč.

Autor izložbe povjesničar Dinko Čutura istaknuo je kako ta izložba svjedoči o vrlo impresivnom i značajnom razvoju kazališnog života od samih početaka do danas, uz poseban naglasak na gradnju same zgrade ali i sve ključne točke njegove povijesti i napretka.

O povijesti HNK-a Zagreb s aspekta povijesti umjetnosti govorila je povjesničarka umjetnosti Snježana Knežević, koja je kazala kako je gradnja toga teatra jednako važna za HNK, grad

Zagreb i hrvatsku kulturu. "Ta kuća nije samo veliki i važan kulturni fokus ovoga grada već i registrirani spomenik kulture", kazala je Knežević.

Osvrnula se na povijest zgrade, od zamisli do realizacije, napomenuvši kako je sve krenulo iz privatne inicijative koja je potom s vremenom postala stvar javnog dobra i interesa.

To se dogodilo kada je hrvatski Sabor 1881. donio Zakon o građenju novoga zemaljskog kazališta koje će nositi naziv Hrvatsko kazalište, da bi odluku o podizanju zgrade na tadašnjem Stočnom sajmištu i budućem Sveučilišnom trgu Zagrebačko gradsko zastupstvo donijelo 22. travnja 1886.

Gradnja je počela 2. svibnja 1894., a završena je u jesen 1895. – 10. listopada slika Vlaha Bukovca "Hrvatski preporod" izvješena je kao svečani zastor a 14. listopada u 14 sati austro-ugarski car i kralj Franjo Josip udario je čekićem o završni središnji kamen na balkonskoj ogradi iznad glavnog ulaza i proglasio kazalište otvorenim. Otvorenje je svečano obilježeno programom za uzvanike isti dan u 19 sati.

Čekić, rad kipara Roberta Frangeša Mihanovića, također je dio eksponata, a brojni izvorni materijali vezani uz gradnju i otvaranje zgrade HNK-a Zagreb, uz ostalo, uključuju nacрте, spise vezane uz građevinsku dozvolu, plakate, pozivnice, fotografije izgradnje i slično. Čekić je posebno za izložbu posuđen iz Muzeja Grada Zagreba.

Dio građe predstavljen izložbom posvećen je prvim kazališnim dvoranama u Zagrebu u kojima se danas nalaze Muzej grada Zagreba, Prirodoslovni muzej i Gradska skupština, s opisima o razdoblju u kojem su ti prostori korišteni kao kazališne dvorane.

Izložbom je dokumentirano i vrijeme od 10. lipnja 1840., kada je Domородno teatralno društvo svečanim izvođenjem prve kazališne predstave na štokavskome narječju, "junačke igre u tri čina" iz 1839. "Jurana i Sofije" Ivana Kukuljevića Sakcinskoga, službeno započelo svoje gostovanje u Zagrebu, Sisku i Karlovcu.

U sklopu izložbe mogu se pogledati kratki dokumentarni filmovi "Die Fellner und Helmer – Story" i "Die vergessenen des eoropäischen Theaterbaus", te destminutni dokumentarac o samoj zgradi HNK.

Izložbu je simbolično otvorio zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, u društvu zamjenice Vesne Kusin i pročelnika Gradskog ureda za kulturu, obrazovanje i šport Grada Zagreba Ivice Lovrića, ali i brojnih drugih pripadnika kulturne i političke elite grada.

Dizajn postava potpisuje arhitekt Mario Beusan, partner izložbe je Turistička zajednica Grada Zagreba, a može se pogledati do 3. prosinca.

(Hina) xgvla ydgg